

ระบบการเขียนภาษาคะฉิ่นโดยใช้อักษรไทย

นาย สาคร เรือนไกล



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-907-3

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THAI-BASED SCRIPT FOR KACHIN WRITING SYSTEM

Mr. Sakorn Ruanklai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Linguistics

Department of Linguistics

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

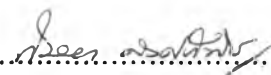
Academic Year 1999

ISBN 974-334-907-3

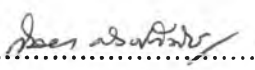
หัวข้อวิทยานิพนธ์      ระบบการเขียนภาษาคะฉิ่นโดยใช้อักษรไทย  
โดย                              นายศาสกร เรือนไกล  
ภาควิชา                              ภาษาศาสตร์  
อาจารย์ที่ปรึกษา              รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพันธ์ เหลืองทองคำ

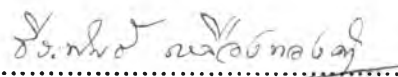
---

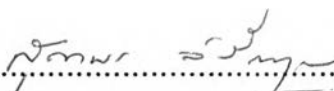
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....  ..... คณะบดีคณะอักษรศาสตร์  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศักดิ์ทิพย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....  ..... ประธานกรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศักดิ์ทิพย์)

.....  ..... อาจารย์ที่ปรึกษา  
(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

.....  ..... กรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุดาพร ลักษณวิน)

สาคร เรือน ไกล : ระบบการเขียนภาษาคะฉิ่นโดยใช้อักษรไทย (THAI-BASED SCRIPT FOR KACHIN WRITING SYSTEM) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ, 142 หน้า.  
ISBN 974-334-907-3

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์ระบบเสียงภาษาคะฉิ่นจากระบบการเขียนที่เป็นอักษรโรมัน ระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย ความแตกต่างระหว่างระบบเสียงทั้งสองระบบ และเสนอระบบการเขียนภาษาคะฉิ่นโดยใช้อักษรไทย

ภาษาคะฉิ่น ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ภาษาจิงผะ ซึ่งเป็นภาษาในตระกูลทิเบต-พม่า สาขาย่อยคะฉิ่น

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เก็บจาก ผู้บอกภาษาที่เป็นผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย โดยผู้บอกภาษาเป็นเพศหญิง 1 คนและเพศชาย 1 คน อายุระหว่าง 20-25 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ขณะเก็บข้อมูล คือ รายการคำศัพท์ 1,074 คำ และเก็บจากหนังสือแบบเรียนภาษาคะฉิ่นที่เป็นอักษรโรมัน 3 เล่ม

ผลการวิจัยสรุปเนื้อหาสำคัญได้ดังนี้ ระบบเสียงภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์จากระบบการเขียนที่เป็นอักษรโรมัน ประกอบด้วย หน่วยเสียงพยัญชนะ 22 หน่วยเสียง พยัญชนะควบกล้ำ 18 ชุด หน่วยเสียงสระ 8 หน่วยเสียง สระประสม 3 ชุด และไม่สามารถวิเคราะห์หน่วยเสียงวรรณยุกต์ได้ ส่วนระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย ประกอบด้วย หน่วยเสียงพยัญชนะ 24 หน่วยเสียง พยัญชนะควบกล้ำ 13 ชุด หน่วยเสียงสระ 10 หน่วยเสียง และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียง เมื่อเปรียบเทียบระบบเสียงทั้งสองระบบพบว่า ระบบเสียงทั้งสองระบบมีความแตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างเนื่องมาจากสาเหตุ 2 ประการ คือ 1) เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาษาคะฉิ่นอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษากับภาษาไทย 2) การวิเคราะห์ในระดับสัทวิทยาของผู้วิจัย

ระบบการเขียนภาษาคะฉิ่นโดยใช้อักษรไทยสร้างขึ้นจากระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย โดยใช้หลักเกณฑ์การผสมผสานระหว่างแนวคิด phoneme-based script และระบบการเขียนภาษาไทย

ภาควิชา.....ภาษาศาสตร์.....  
สาขาวิชา.....ภาษาศาสตร์.....  
ปีการศึกษา.....2542.....

ลายมือชื่อนิติสด.....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

## 3972032622 : MAJOR LINGUISTICS

KEY WORD: THAI-BASED SCRIPT/ WRITING SYSTEM/ KACHIN

SAKORN RUANKLAI : THAI-BASED SCRIPT FOR KACHIN WRITING SYSTEM

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. THERAPHAN LUANGTHONGKUM, Ph.D. 142 pp.

ISBN 974-334-907-3.

The purposes of this thesis are to analyze the phonological system reflected in the Roman-based script Kachin writing system, to analyze the phonological system of the Kachin language as spoken by the Kachin born and raised in Thailand, to compare these two phonological systems, and to invent a Thai-based script Kachin writing system.

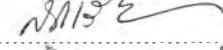
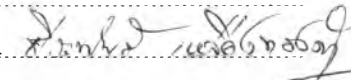
The Kachin language in this thesis is Jinghpaw', a language of the Kachinish sub-branch of the Tibeto-Burman language family.

The data was collected from two principle informants, a male and a female, aged 20-25 years old, born and raised in Thailand. The word list of 1,074 items was used as a tool to elicit the language data for analyzing the phonological system of the Kachin language as spoken by the Kachin who were born and raised in Thailand. Three Kachin textbooks written in a Roman-based script were used as a major data source for analyzing the phonological system of the Kachin language as spoken when the Roman-based writing system was invented.

The research result indicates that there are 22 consonants, 18 consonant clusters, 8 monophthongs, and 3 diphthongs in the Kachin phonological system reflected in the Roman-based script Kachin writing system. The tonal system cannot be analyzed since there are no tone marks. The phonological system of the Kachin language as spoken by the Kachin born and raised in Thailand comprises 24 consonants, 13 consonant clusters, 10 monophthongs, and 4 tones. The differences between these two phonological systems have resulted from two factors: 1) language contact with the Thai language 2) phonological solution of the researcher.

The invention of the Thai-based script, i.e., the combination of the phoneme-based concept and the traditional Thai writing system, is based on the phonological system of the Kachin language as spoken by the Kachin born and raised in Thailand.

ภาควิชา..... ภาษาศาสตร์.....  
สาขาวิชา..... ภาษาศาสตร์.....  
ปีการศึกษา..... 2542.....

ลายมือชื่อนิสิต.....   
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....   
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -.....



## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดีจากหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ในการตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.กัลยา ดิงศภักดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาพร ลักษณ์นิยานิน ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำอันมีประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนสำหรับการทำวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ ที่คอยเป็นกำลังใจให้เสมอและสนับสนุนด้านทุนทรัพย์มาตลอด

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่เสร็จสมบูรณ์ได้ถ้าขาดความช่วยเหลือและความร่วมมือที่ดีของผู้บอกภาษาชาวคะฉิ่น คือ นายเบา นอจา นางซารา อูสา นายขอนา ลาชิ และนางสาวทุซาน มาราน

ขอขอบคุณเพื่อนๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณศรวณีย์ สรรคบุรานุรักษ์ คุณจารุภัทร สุจินโณ ได้ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และให้กำลังใจเสมอมา คุณนวลอนงค์ กนกมณี คุณจารุณี กายันต์ และคุณนพรัตน์ ยืน โยง ที่ช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐาน.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
ประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์และภาษาคะฉิ่น.....	5
งานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบการเขียน.....	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ทบทวนวรรณกรรม.....	15
เตรียมเครื่องมือในการวิจัย.....	16
ทดสอบเครื่องมือ.....	17
เก็บข้อมูล.....	17
วิเคราะห์ข้อมูล.....	20
สร้างระบบการเขียนภาษาคะฉิ่นโดยใช้อักษรไทย.....	21
สรุปผลและเขียนรายงาน.....	21

บทที่ 4 ระบบเสียงภาษาละตินที่วิเคราะห์จากระบบการเขียนที่เป็นอักษรโรมัน

ระบบพยัญชนะ.....	26
ระบบสระ.....	40
ระบบวรรณยุกต์.....	44

บทที่ 5 ระบบเสียงภาษาละตินของผู้พูดภาษาละตินที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย

ระบบพยัญชนะ.....	48
ระบบสระ.....	60
ระบบวรรณยุกต์.....	64
โครงสร้างพยางค์.....	66

บทที่ 6 เปรียบเทียบระบบเสียงภาษาละตินที่วิเคราะห์จากระบบการเขียนที่เป็นอักษรโรมันกับ

ระบบเสียงภาษาละตินของผู้พูดภาษาละตินที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย

ระบบพยัญชนะ.....	72
ระบบสระ.....	77
ระบบวรรณยุกต์.....	79
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างระบบการเขียนที่เป็นอักษรโรมันกับ ระบบเสียงภาษาละตินของผู้พูดภาษาละตินที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย.....	80

บทที่ 7 ระบบการเขียนภาษาละตินโดยใช้อักษรไทย

ระบบการเขียนภาษาไทย.....	83
ระบบพยัญชนะ.....	83
ระบบสระ.....	88
ระบบวรรณยุกต์.....	90
ระบบการเขียนภาษาละตินโดยใช้อักษรไทย.....	91
ระบบพยัญชนะ.....	91
ระบบสระ.....	96
ระบบวรรณยุกต์.....	97
ตัวอย่างการเขียนภาษาละตินโดยใช้อักษรไทย.....	108



บทที่ 8 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย.....	111
อภิปรายผล.....	114
ข้อเสนอแนะ.....	118
รายการอ้างอิง.....	119
ภาคผนวก.....	121
ประวัติผู้เขียน.....	142

## สารบัญญัตินำ

ตาราง	หน้า
1. ตัวอักษร โรมันแทนเสียงพยัญชนะภาษาคะฉิ่น.....	27
2. หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์จากระบบการเขียน ที่เป็นอักษร โรมัน.....	29
3. พยัญชนะควบกล้ำในภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์จากระบบการเขียน ที่เป็นอักษร โรมัน.....	35
4. ลักษณะการปรากฏร่วมของพยัญชนะควบกล้ำในภาษาคะฉิ่น ที่วิเคราะห์จากระบบการเขียนที่เป็นอักษร โรมัน.....	40
5. หน่วยเสียงสระภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์จากระบบการเขียนที่เป็นอักษร โรมัน.....	41
6. หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโต ในประเทศไทย.....	48
7. ลักษณะการปรากฏร่วมของพยัญชนะควบกล้ำในภาษาคะฉิ่นของผู้พูด ภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย.....	55
8. หน่วยเสียงสระภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโต ในประเทศไทย.....	61
9. การกระจายของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในโครงสร้างพยางค์ภาษาคะฉิ่น ของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย.....	70
10. รูปพยัญชนะแทนหน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏเป็นพยัญชนะต้น ในภาษาไทย.....	87
11. รูปพยัญชนะแทนหน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏเป็นพยัญชนะท้าย ในภาษาไทย.....	88
12. รูปสระแทนหน่วยเสียงสระภาษาไทย.....	89
13. รูปพยัญชนะภาษาไทยที่ใช้แทนหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาคะฉิ่น.....	95
14. รูปสระภาษาไทยที่ใช้แทนหน่วยเสียงสระภาษาคะฉิ่น.....	97
15. รูปวรรณยุกต์ภาษาไทยที่ใช้แทนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ภาษาคะฉิ่น.....	98

## สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ทางเชื้อสายภาษาคะฉิ่น (จึงเมาะ).....	6